

Nordisk Fjernvarmesymposium

Grønne sertifikater for varme:

Trenger vi det ?

Hvordan kan et system utformes !

Av: Mats Rosenberg, Enercon as

(2004, 14. juni kl 15:00 – 16:20)

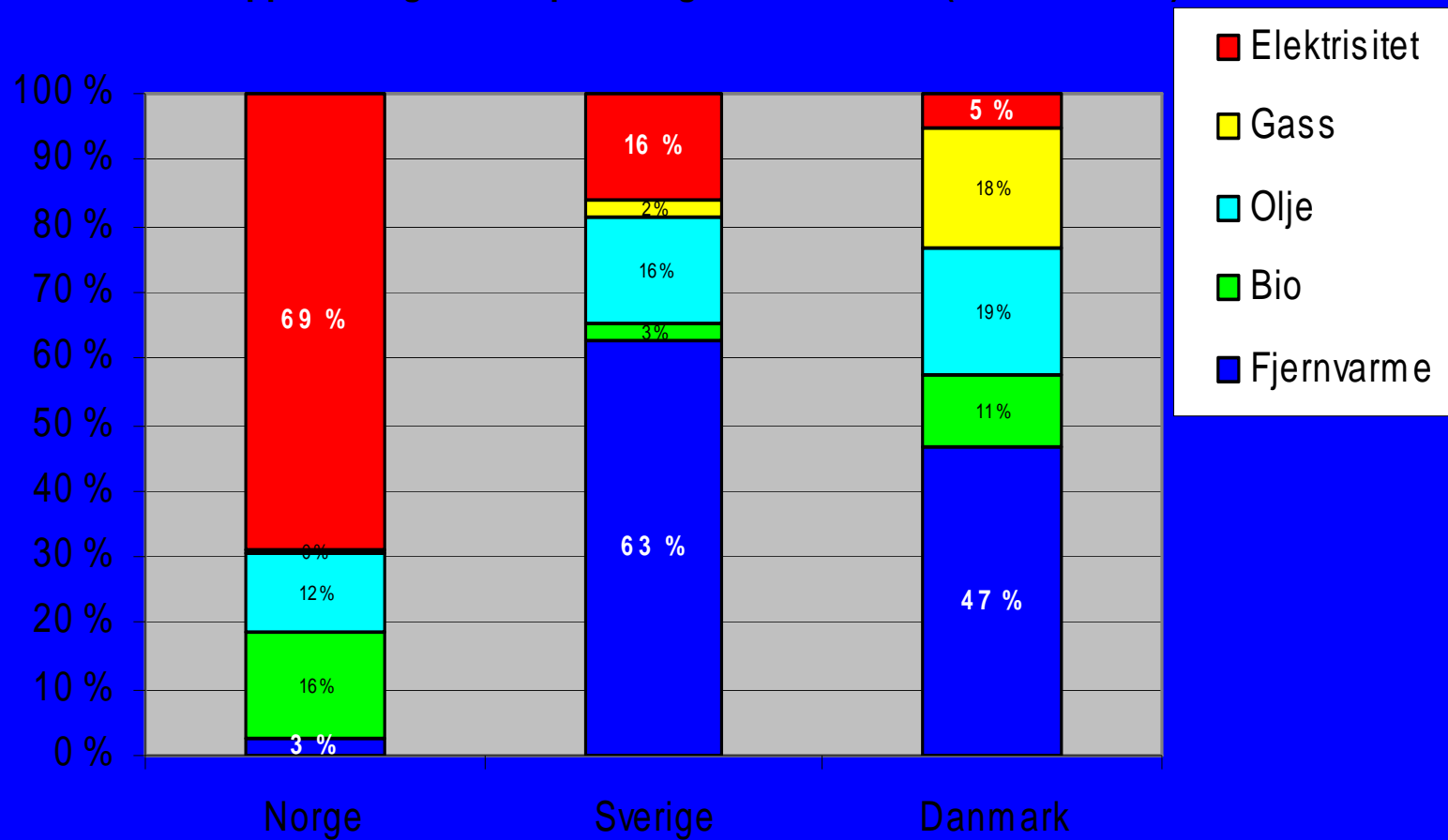

Særpreg ved den Norske energisituasjonen for fjernvarme !

- Nesten 100% vannbasert kraftproduksjon
  - Ikke behov for kraft / kraftvarme.
- Høy andel elektrisitet til romoppvarming (nær 70%)
  - Dyrt å konvertere/tilknytte til fjernvarme.
  - Få bygg med vannbåren varme
  - Generell skepsis/propaganda mot fjernvarme og vannbåren varme.
- Lave priser på energi (og lave avgifter).
  - Lav fjernvarmepris.
- Høye arbeidskostnader
  - Dyrt å bygge ut fjernvarme.
  - Biobrensel får en høy pris.

Sammenligning Norge- Sverige - Danmark

Oppvarming basert på energikilde i Norden (eksl. Industri).

Oed (St.meld nr 9, 2002-03)

Økt bruk av vannbåren varme basert på nye fornybare energikilder er sentralt i regjeringens satsing.

Men regjeringen ønsker ikke grønne sertifikat for varme:

- Varmemarkedet vesentlig mer sammensatt enn el-markedet.
- Praktiske utfordringene vanskelige
  - Måling (sjabloner)
  - Kontroll
- Varme er ikke et homogent produkt (kWh – varme)
- Produsere selv eller kjøpe varmen
- Brensel og varmeanlegg
- Varmepumper, spillvarme og avfall
- Svært få TWh vil kunne innpasses i et sertifikatsmarked.

Eksisterende støtteordninger

- Varmedistribusjon (fjernvarmenett og kundesentraler)
  - kan få opptil 30% støtte,
  - maksimalt 3,0 støtte kr/kWh
- Varmeproduksjon (nye fornybare varmekilder)
  - kan få opptil 15% investeringsstøtte
  - maksimalt 1,5 støtte kr/kWh

Hvorfor grønne sertifikater!

Grønne sertifikater for å:

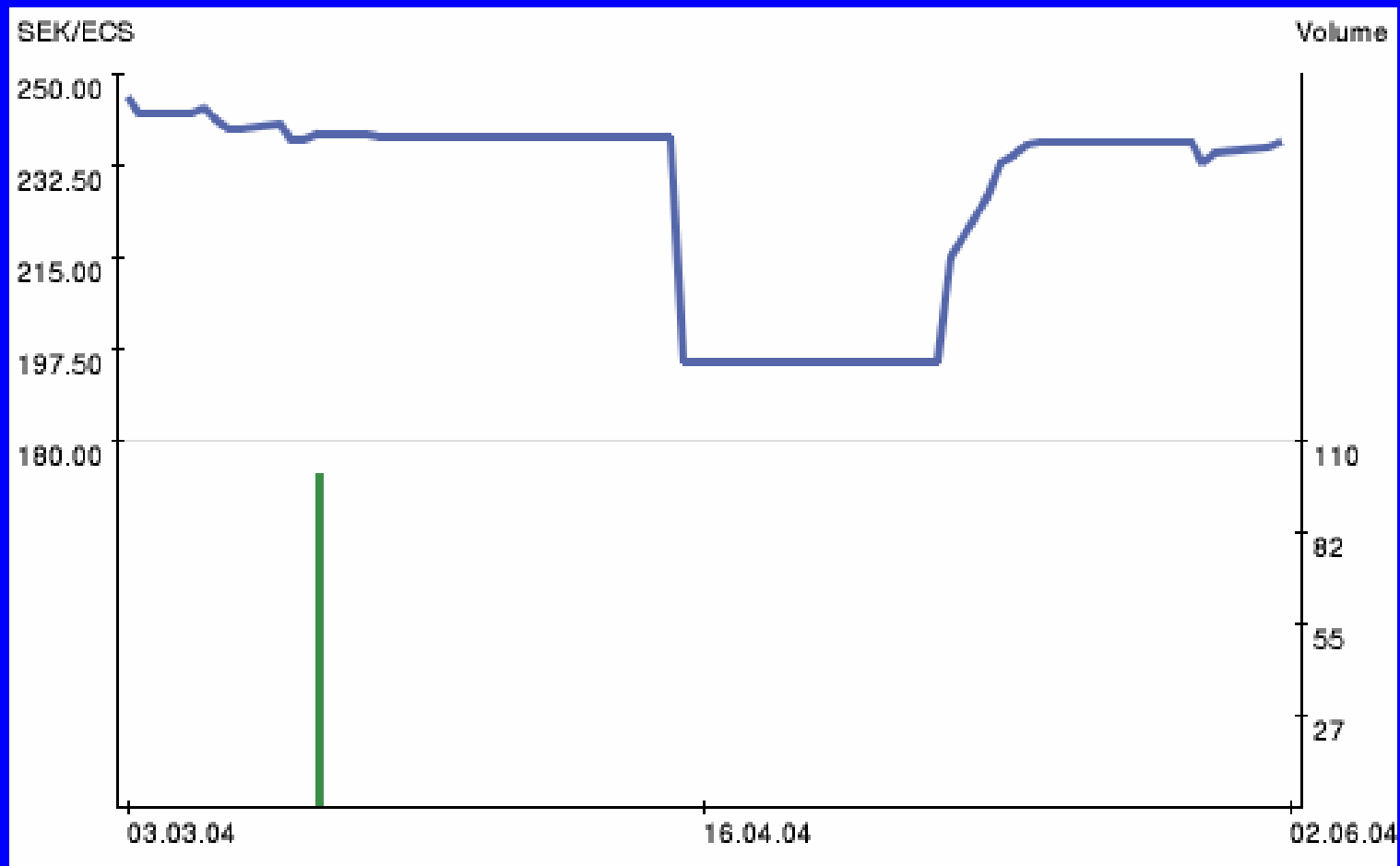
- Storsatsing på fornybar energikilder.
- Bidrag skal erstattes med grønne-sertifikat.
- Et stabilere støtte system.
- Uberoende av det statsfinansene.

Målet i Sverige er at 6 TWh skal bli 16 TWh til 2010

Påslag på all el ca 2,4 øre/kWh + mva

Pris for sertifikatet ca 20-25 øre/kWh

Pris for sertifikat, Nordpool 2006-06-03

Australia (eneste land) med grønne varme-sertifikat ?

- Har likestilt varmeproduksjon fra fornybare kilder med produksjon av el fra fornybare kilder.
- Prinsippet om økologisk bærekraftig ligger til grunn.
- Forutsetningen er slik varme er addisjonell og erstatter øking i etterspørsel av elektrisitet.
  - Eksempel bygg om fra elektrisk oppvarming til vannbåren varme og få grønne sertifikater for den delen av varmen som erstatter elektrisitetsbehovet.
- Krediterings mekanisme for skatteplikt.
- AUS ca. 200 TWh el med 90% fra fossilt.

Hva er grønne sertifikater

- Et bevis på at det er produsert en vis mengde elektrisitet (varme) basert på fornybare energikilder.
- Norge har som mål å innføre et teknologinøytralt grønt sertifikat-marked, som kan harmoniseres med og tilknyttes framtidige internasjonale sertifikatmarked.
- Det grønne sertifikatmarkedet
  - Gir mulighet for langsiktighet og forutsigbarhet
  - Viktig at Norge slutter seg til ”fornybar direktivet”
  - Viktig med forutsigbarhet

Grønne sertifikat for varme

- Innlandsk norsk system på lik linje med sertifikatssystemet for el.
  - Varme er et lokalt marked.
  - Fjernvarme- og varmemarkedet uten el er små.
- Hvorfor grønne sertifikat for varme
  - Stabile forutsetninger for investeringer.
  - Norge har en stor bioressurs som er dårlig utnyttet.
Utnyttelsen av biobrensel skal ikke være avhengig av støtte.
  - Utvikle teknikken (høyere virkningsgrader ved å sette sertifikatet på produsert kWh ikke brensel).
  - Skape konkurranse mellom ulike energiformer.
Norge har et høyt varmebehov.
  - Bare el skaper konkurransevridning.
  - Mindre hensyn til miljø når varme ikke er med

Praktisk utforming

- Først el-sertifikat.
- Ikke kople sammen men el får være veiledende for priser og verdi.
- Sentral sertifikatsmyndighet og Administrasjonskostnad

Bruke:

- Eksisterende kundeforhold
- Eksisterende målerutiner
- Delvis sjablongberegninger

Hvem blir tildelt sertifikat

- FV-anlegg og brenselleverandører
- Sluttbrukene involveres ikke.

Hvem får kjøpsplikt ?

- Fv-anlegg og brenselleverandører.
- Enøk holdes utenfor. Varmeprisen og elprisen hvilket medfører at det blir mer lønnsomt med enøk.

Hva er grønn varme ?

- CO₂-nøytral, biobrensel etc
  - ikke direkte forbruk av i peis, (støv og virkningsgrad)
- Spillvarme som finnes men som ikke brukes i dag.
  - Dog bare ved salg til 3-part ikke egenforbruk
- Avfall (50-80% biobrensel = CO₂ nøytralt)

- Biobrensel
  - Pellets, briketter, flis
  - Ved – Nei !!
- Geotermisk varme
- Solvarme
- Varmepumper (spillvarmen)
  - luft-luft vp. Nei !!
- Varme fra deponigass
- Varme fra kloakkslam
- Passiv solvarme – Nei !!
- Lavenergibbygg - Nei !!
- Varme fra grønne el-kilder, Nei !!

El til panelovner og varmepumper er utfordringen sammen med koplingen mot grønn el.

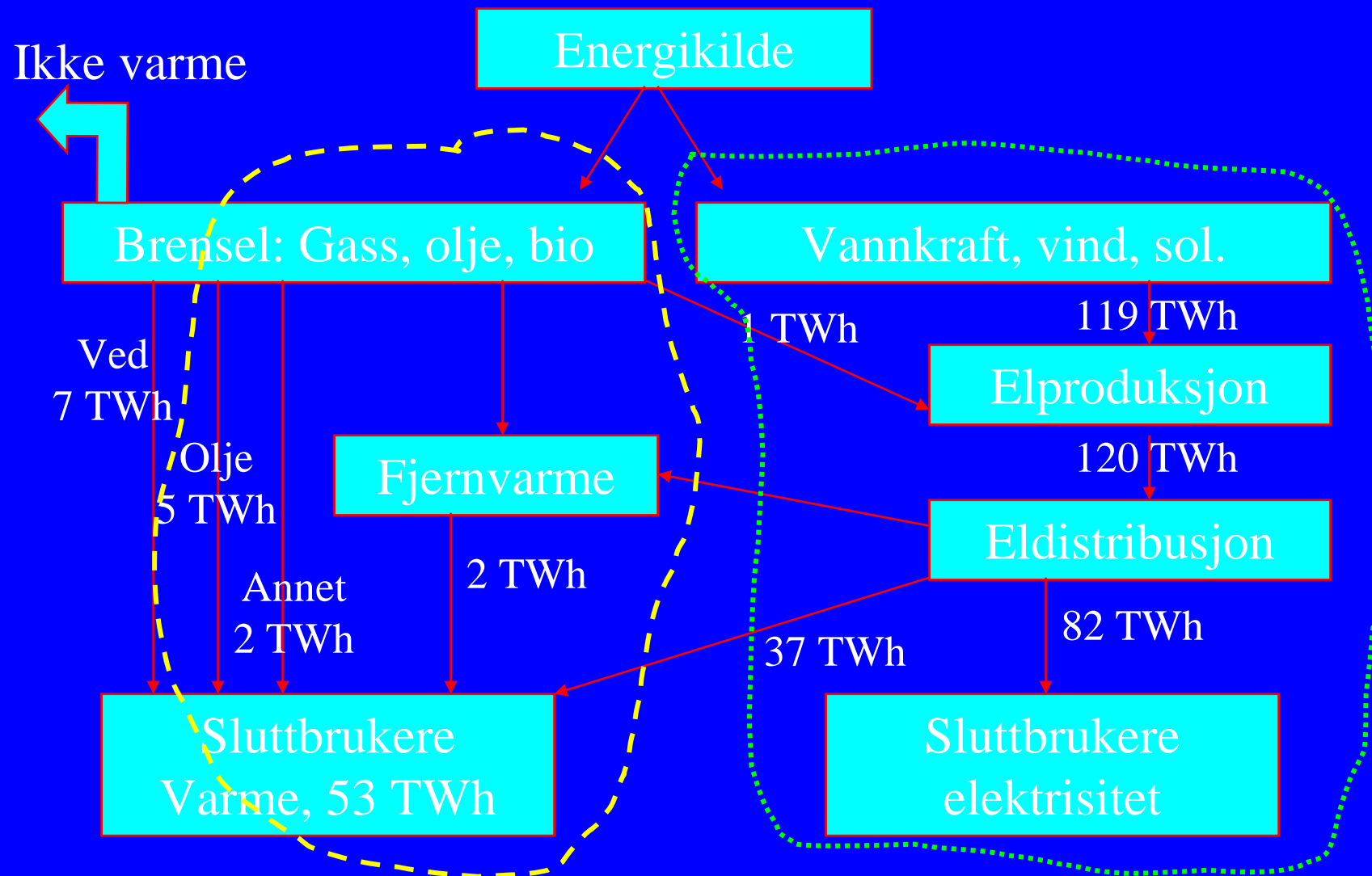
Kjøpsplikt av sertifikater

- Hos de som leverer til sluttbrukere
  - Fjernvarmeleverandører (2 GWh/år)
  - Brenselleverandører (biobrensel, gass)
  - Sluttbrukere av varme med egenforbruk / industri
  - El til oppvarming, dvs utstyr uten brensel,
    - Kjøpsplikt til kraftselger – grønne el- sertifikat.
    - Varmepumpe,
    - Utstyrleverandør

Sertifikatsordning for varme

Fjernvarme		Egenprodusert varme		
Grønn	Ikke grønn	Grønn	Ikke grønn	
Måling av levert varme. Kjøpsplikt Sertifikatsrett	Måling av levert varme. Kjøpsplikt	Måling av levert brensel. Kjøpsplikt Sertifikatsrett	Måling av levert brensel. Kjøpsplikt	Brensel
		- ” -	Inkluderes ikke	Eget brensel
Måling av levert varme. Kjøpsplikt Sertifikatsrett	Måling av levert varme. Kjøpsplikt	Måling av levert varme. Kjøpsplikt Sertifikatsrett	Inkluderes ikke, inngår i el-sertifikat.	Ikke brensel

Energi forhold, Norge

Eksempel 1 - Eksempel 2

- Biobrenselanlegg for kraftvarmeproduksjon
- 10 MW el
- 30 MW varme
- 200 millioner
- Grønne sertifikater:
- $10 \text{ MW} * 4000 \text{ h} = 40 \text{ GWh el}$
- 120 GWh fjernvarme
- Konvertering fra el til fjernvarme basert på biobrensel
- 40 GWh el ”erstattes av”
- 40 GWh biovarme
=> 50 GWh fjernvarme
=> 350.000 m^2 (140 kWh/m^2)
- 140 m^2 per bolig => 2500 boliger
- Konvertering 30.000 per bolig
- Investering 75 millioner

Grønne sertifikater for varme

- kWh – el = kWh – varme
når de utfører samme sak
- Konvertering fra el til ”grønn” varme gir samme resultat som grønne sertifikater på el.
- Gir ikke konkurransevridning til elektrisitetens fordel
- men
  - Energibesparing er ikke det bedre enn varme ?
  - Hvis man får sertifikat for konvertering hva med nybygg ?

Regjeringens mål (08.06.2004/Steensnæs)

Energiomleggingens tre ben

-
- Det skal spares energi
  - Vi skal gå over til å bruke miljøvennlig varme i stedet for elektrisitet
  - Det skal produseres mer elektrisitet fra nye fornybare energikilder

Grønne sertifikater

- ✚ Grønne sertifikater er en bedre måte å stimulere til bruk av ny fornybar energi enten det gjelder strøm eller varme.
- ✚ Tilskuddsordning er uforutsigbar.
- ✚ Sertifikat => Sette mål og nå dem.
- ✚ Markedsmekanismene utnyttes.
- ✚ Uberoende av årlige politiske vedtak.

Referanser

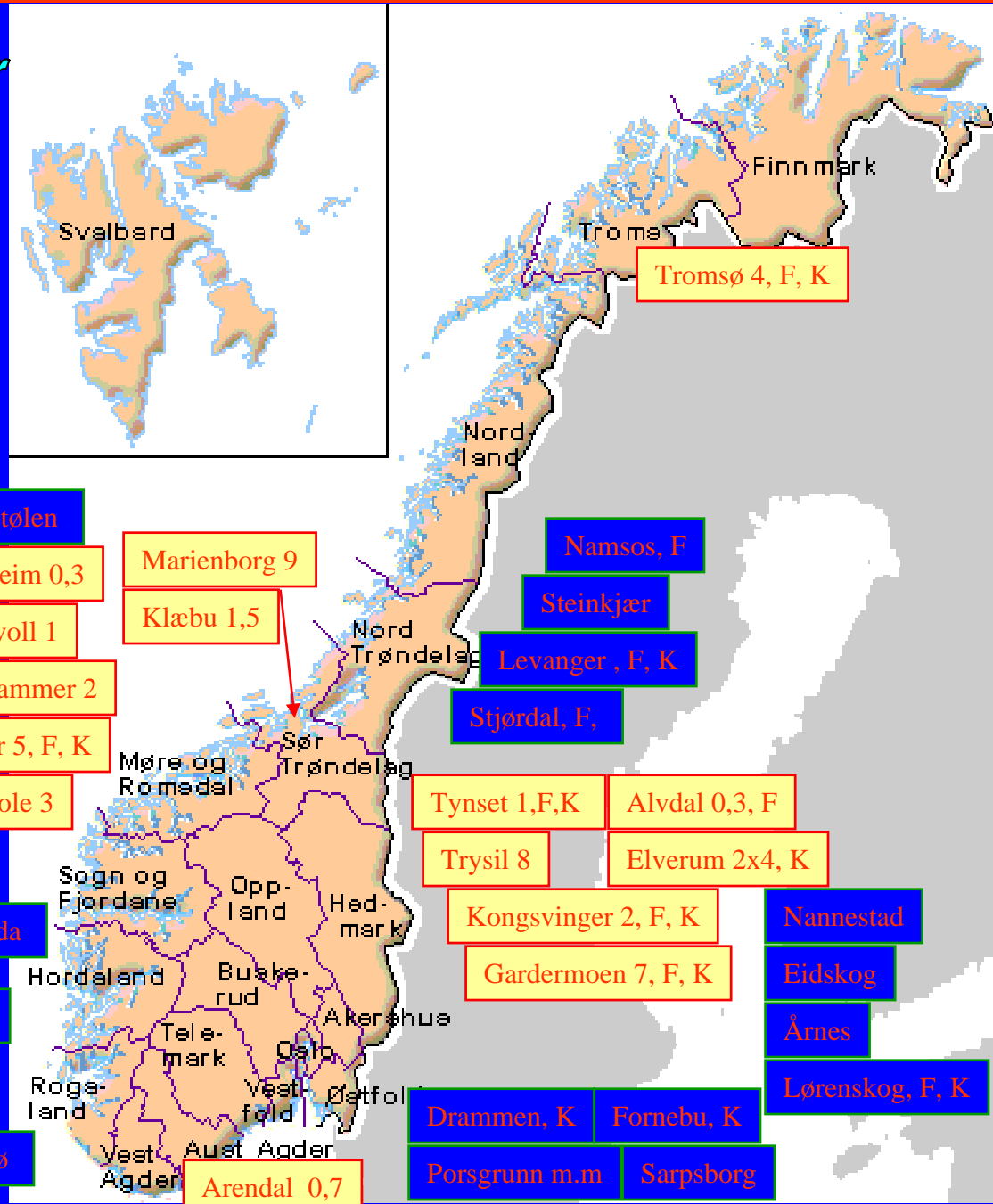
- SNF rapport: Sertifikatsordning for grønn varme, T. Eldegard, jan-02
- Grønne sertifikater – design og funksjoner, Torstein Bye, 15.02.2002
- Obligatoriske markede for grønne sertifikater, Kjell Kristiansen, jan-02
- Grønne sertifikat og læring, Torstein Bye m,fl.
- Rapport 62/02, Praktisk utforming av sertifikatordning for grønn varme, Econ, 30. Juli 2002
- NoU-2004-08, Differensiert el-avgift
- St-meld. Nr 9 2002-03

- *Disse rapporter finnes på:*
- <http://odin.dep.no/oed/norsk/publ/026021-220005/dok-bn.html>

Takk for oppmerksomheten !

Enercon referanser

Biobrenselanlegg- effekt

Forprosjekt for fjernvarme

Enercon AS

Hegdaveien 11

1452 Nitredal

enercon@online.no

Tlf: +47 67 07 05 94

(underlagskart fra www.norge.no)

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.